

Tlačová správa
Luxemburg 11. januára 2018

Audítori EÚ konštatujú, že regionálnu podporu v rámci iniciatívy JASPERS poskytovanú Komisiou a EIB treba lepšie zacieliť

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov má iniciatíva EÚ riadená Európskou investičnou bankou (EIB) a určená na pomoc členským štátom pri uchádzaní sa o finančné prostriedky z Kohézneho fondu a regionálnych fondov výrazné nedostatky. Audítori konštatujú, že iniciatíva známa ako Spoločná pomoc na podporu projektov v európskych regiónoch (JASPERS) prispela k rýchlejšiemu schvaľovaniu projektov, nebola však schopná ovplyvniť čerpanie finančných prostriedkov EÚ. Ich záverom bolo, že podpora v rámci iniciatívy JASPERS by mala byť lepšie zacielená.

Európska komisia a Európska investičná banka vytvorili iniciatívu JASPERS na to, aby sa v rámci nej poskytovalo členským štátom, ktoré do EÚ vstúpili v roku 2004 a neskôr, nezávislé bezplatné poradenstvo pri príprave kvalitných návrhov veľkých regionálnych investičných projektov.

Audítori navštívili Chorvátsko, Maltu, Poľsko a Rumunsko a audit sa týkal obdobia od roku 2006 do konca roku 2016. Zistili nedostatky vo vymedzení hlavných cieľov, úloh a povinností iniciatívy JASPERS, ktoré viedli k chybám v jej operáciách a ohrozili vyvodzovanie zodpovednosti.

„Pomoc v rámci iniciatívy JASPERS nebola dostatočne zacielená, čo bolo príčinou vysokého počtu zrušených a pozastavených úloh,“ uviedol Oskar Herics, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Hoci bola navrhnutá na obdobie od roku 2007 do roku 2013 a neskôr predĺžená, neboli stanovené jasné merateľné ciele, ktoré by preukázali, že už splnila svoj účel.“

Na začiatku obdobia 2014 – 2020 začala iniciatíva JASPERS poskytovať podporu aj pre oneskorené veľké projekty, ktoré bolo potrebné preniesť z predchádzajúceho programového obdobia, a členské štáty podnecovala k tomu, aby počas realizácie projektov viac využívali bezplatnú pomoc, hoci ani jedna z týchto záležitostí nebola prioritou.

Pri zavádzaní novej funkcie nezávislého posúdenia kvality pre obdobie 2014 – 2020 sa objavili významné nedostatky. Audítori zaznamenali vysoké riziko nedostatočnej nestrannosti poradnej funkcie iniciatívy JASPERS a tvrdia, že skutočnosť, že tá istá osoba bola zodpovedná za schválenie posúdení kvality i poradnej činnosti, oslabovala nezávislosť posúdení kvality.

Pomoc poskytovaná v rámci iniciatívy JASPERS bola pomerne komplexná, prispela k rýchlejšiemu schvaľovaniu projektov a vo všeobecnosti mala vplyv na kvalitu kontrolovaných veľkých projektov. Audítori však zistili, že na plánovaný rozsah, výsledky a harmonogram realizácie týchto projektov mala len malý vplyv, prípadne

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov.
Úplné znenie správy je uverejnené na webovej stránke www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

nemala žiadny. V období 2007 – 2013 Komisia potrebovala menej času na schválenie veľkých projektov, ak im bola predtým poskytnutá pomoc iniciatívy JASPERS. Táto iniciatíva však vo všeobecnosti nemohla ovplyvniť čerpanie finančných prostriedkov EÚ. Hlavným dôvodom boli oneskorenia pri realizácii na úrovni projektov.

Audítori uvádzajú, že iniciatíva JASPERS sa časom intenzívnejšie zamerala na budovanie administratívnej kapacity členských štátov. Vplyv iniciatívy JASPERS na administratívnu kapacitu nepriniesol vyšší stupeň nezávislosti od jej pomoci. Vnútroštátne orgány aj príjemcovia v rámci projektov tvrdili, že iniciatíva JASPERS mala pozitívny vplyv na ich administratívnu kapacitu, no audítori nenašli žiadne dôkazy, ktoré by potvrdili, že k tomuto zlepšeniu ozaj došlo.

Zaznamenané nedostatky v kombinácii s významnými nedostatkami v plánovaní, monitorovaní a hodnotení činností JASPERS ohrozujú úspešné fungovanie tejto iniciatívy, najmä pokiaľ ide o jej efektívnosť a účinnosť.

Audítori Komisii odporúčajú:

- prevziať viac kontroly nad strategickým plánovaním iniciatívy JASPERS, čo umožní postupne ju ukončiť po splnení jej hlavných cieľov,
- prijať okamžité opatrenia na zmiernenie vysokého rizika nedostatočnej nestrannosti v prípadoch, keď iniciatíva JASPERS vykonáva nezávislé posúdenia projektov, ktorým poskytla poradenskú podporu,
- získať neobmedzený prístup na overenie kvality postupov iniciatívy JASPERS týkajúcich sa nezávislého posúdenia kvality,
- zameriavať pomoc iniciatívy JASPERS podľa vývoja projektu a udržiavať jej zameranie na poradenstvo pre veľké projekty,
- začleniť činnosti iniciatívy JASPERS do vlastnej stratégie technickej pomoci,
- postupom času prispôbiť činnosti iniciatívy JASPERS týkajúce sa budovania kapacít v členských štátoch s cieľom poskytnúť im stimuly na dosiahnutie udržateľnej úrovne administratívnej kapacity,
- zaviesť komplexné monitorovanie a hodnotenie,
- zaistiť, aby boli náklady iniciatívy JASPERS primerané a odrážali skutočne vzniknuté náklady.

Poznámky pre redaktorov

Iniciatívu JASPERS spoločne financuje Európska investičná banka (EIB), Európska komisia (z rozpočtu EÚ) a Európska banka pre obnovu a rozvoj. Títo traja partneri hlasujú jednotne v záujme prijatia strategických rozhodnutí o smerovaní a dohľade nad touto iniciatívou.

Skutočné náklady na iniciatívu JASPERS od začiatku jej činnosti v roku 2006 do konca roka 2016 predstavovali približne 284 mil. EUR. Zhruba 79 % sa financovalo z rozpočtu EÚ a zvyšok poskytli ostatní partneri vo forme zamestnancov pridelených k iniciatíve JASPERS. Od roku 2006 do decembra 2016 Komisia schválila 963 veľkých projektov z programového obdobia 2007 – 2013. Spomedzi nich bolo približne 53 % podporených prostredníctvom iniciatívy JASPERS. Celková suma investovaná do týchto projektov podporených v rámci iniciatívy JASPERS dosiahla približne 77,6 mld. EUR, pričom celkový príspevok EÚ predstavoval 46,2 mld. EUR.

Iniciatívu JASPERS riadi útvar EIB v Luxemburgu určený na tento účel. Zamestnáva okolo 124 zamestnancov, pričom regionálne kancelárie má vo Varšave, vo Viedni a v Bukurešti a pobočku v Bruseli.

V prípade Chorvátska a Poľska Európsky dvor audítorov vykonal audit v spolupráci s ich najvyššími kontrolnými inštitúciami (NKI), ktoré v rovnakom čase vykonávali vlastné audity vplyvu iniciatívy JASPERS na vnútroštátnej úrovni. Európsky dvor audítorov predpokladá, že osobitnú spoločnú správu s týmito dvomi NKI vydá vo februári 2018.

Osobitná správa č. 1/2018: „Spoločná pomoc na podporu projektov v európskych regiónoch (JASPERS) – čas na lepšie zacielenie“ je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovej stránke Dvora audítorov (eca.europa.eu).